

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра маркетингу

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

проф., д.е.н. Литовченко Ірина Львівна

“ ” 20_ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 075 «Маркетинг»

за темою:

Аналіз та розробка рекомендацій щодо логістичної
діяльності підприємства

економіки

Виконавець
студентка факультету міжнародної

Сугрובה Валерія Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник
Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Смирнова Наталія Василівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	5
1.1. Сутність і складові логістичної діяльності підприємства.....	5
1.2. Види логістичної діяльності та логістичних функцій підприємств.....	12
1.3. Класифікація логістичних операцій підприємства.....	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ОДЕСЬКИЙ ЗАВОД ШАМΠΑНСЬКИХ ВИН»	20
2.1. Економічні умови здійснення логістичної діяльності підприємства.....	20
2.2. Стан виробництва та збуту продукції організації.....	32
2.3. Аналіз організації логістичної діяльності компанії.....	39
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ З УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ОДЕСЬКИЙ ЗАВОД ШАМПАНСЬКИХ ВИН» ...	51
3.1. Обґрунтування вибору стратегії розвитку логістичної діяльності	51
3.2. Покращення системи логістичного менеджменту.....	59
3.3. Застосування інноваційних технологій	64
ВИСНОВКИ	75
.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78
ДОДАТКИ	83

ВСТУП

Актуальність теми. Орієнтація розвитку економіки України на інтеграцію у світове співтовариство та широкомасштабне впровадження ринкових відносин вимагає радикальних структурних змін економічного потенціалу суб'єктів господарювання та адекватної політики підвищення ефективності їх господарської діяльності. Удосконалення управління матеріальними, фінансовими й інформаційними потоками містить значний потенціал росту ефективності діяльності підприємства внаслідок застосування нових прогресивних способів і підходів у логістичній діяльності.

Питання сутності, змісту та організації логістичної діяльності підприємства висвітлювались у працях вітчизняних і зарубіжних науковців, а саме: Альбеков А.У., Блейхер О., Ковальська Л.Л., Коніщева Н.Й., Крикавський Є.В., Левкін Г.Г., Міротін Л. Б., Окландер М.А., Степанов В.І., Сумець О.М., Тюріна Н.М., Щербаков В.В. та інші. Проте багато питань щодо ефективної організації логістичної діяльності на мікрорівні вимагають подальших досліджень.

Мета та завдання дослідження. Метою випускної роботи є обґрунтування теоретичних положень, методичних підходів та науково-прикладних рекомендацій щодо підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства.

Відповідно до поставленої мети в дослідженні ставилися та вирішувалися наступні завдання:

- узагальнити сутність і складові логістичної діяльності підприємства;
- визначити види логістичної діяльності та логістичних функцій підприємств;
- дослідити класифікацію логістичних операцій підприємства;
- дослідити економічні умови здійснення логістичної діяльності підприємства
- оцінити стан виробництва та збуту продукції організації;
- здійснити аналіз організації логістичної діяльності компанії
- обґрунтувати вибір стратегії розвитку логістичної діяльності

- розробити напрями покращення системи логістичного менеджменту;
- запропонувати інноваційні технології для удосконалення логістичної діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження є процеси управління розвитком логістичної діяльності підприємства на базі ПрАТ «Одеський завод шампанських вин».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та прикладних положень щодо управління розвитком логістичної діяльності підприємства

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною базою дослідження виступає загальнонауковий діалектичний метод пізнання. В процесі написання випускної роботи використовувалися такі методи дослідження, як: абстрактно-логічний (при узагальненнях сутності, складових та видів логістичної діяльності підприємства); графічний (при дослідженні тенденцій виробничої та логістичної діяльності підприємства); індексний (при дослідженні показників тенденцій виробничої та логістичної діяльності); спостереження (при оцінці проблем розвитку тенденцій виробничої та логістичної діяльності), SWOT – аналізу (при оцінці сильних і слабких сторін, загроз та можливостей маркетингової та логістичної діяльності ПрАТ «Одеський завод шампанських вин»); PEST – аналізу (при оцінці впливу факторів макросередовища на діяльність ПрАТ «Одеський завод шампанських вин»).

Джерелами інформації служили Закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативно-правові документи міністерств, річна фінансова та оперативна звітність, матеріали відділу логістики ПрАТ «Одеський завод шампанських вин», результати власних спостережень, наукові публікації з проблеми дослідження.

Структура та обсяг випускної роботи. Випускна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Основний міст роботи представлений на 73 сторінках комп'ютерного тексту. Випускна робота містить 24 таблиці, 22 рисунки, 8 додатків. Бібліографічний список нараховує 51 літературне джерело.

ВИСНОВКИ

1. Дослідження проблеми підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства дозволяє сформулювати висновки теоретичного, науково-методичного і практичного характеру та внести наступні пропозиції та рекомендації.

2. Логістична діяльність підприємства – це практична реалізація логістичних функцій, які в свою чергу поділяються на логістичні процеси та логістичні операції. Логістичні функції більшості підприємств передбачають транспортування, складування, управління замовленнями, та управління запасами. До логістичних процесів належать процеси, що пов'язані зі зміною параметрів простору (розміщення), часу, форми, властивостей інформаційних та матеріальних логістичних потоків. Логістичні операції – це частина логістичного процесу, що виконується на одному робочому місці або з допомогою одного технічного засобу; це сукупність дій, спрямованих на перетворення логістичних потоків, що не підлягає декомпозиції.

3. За допомогою PEST+M-аналізу був здійснений стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства. На першому етапі аналізу було виділено найважливіші фактори макросередовища для ПрАТ “Одеський завод шампанських вин”. На основі проведеного аналізу зовнішнього середовища можна стверджувати, що підприємство більшою мірою зазнає негативного впливу, зокрема з боку економічних та політичних факторів. Технічні фактори навпаки позитивно впливають на підприємство.

4. У країні випускається приблизно половина виноматеріалів від реальної потреби виробників шампанського. За останні 28 років площа насаджень винограду в Україні скоротилась в 3,5 рази і становить на початок 2018 р. 41,3 тис. га., в т. ч. в Одеській області 63 % від площі по країні. В період 2006-2007 р.р. в середньому щороку виробництва шампанських вин скорочувалось на 96,6 тис. дал.

5. Аналіз матриці SWOT дозволяє зробити висновок, що найбільш

продуктивні стратегії пов'язані з виходом на світовий ринок. Сильних сторін менше, ніж слабких (8 проти 10), причому кількість можливостей більша від кількості загроз (6 проти 3). Тому в перспективі маркетингової діяльності потрібно застосовувати стратегію «використання сильних сторін для знешкодження зовнішніх загроз», тобто, переходити до стратегії оборони.

6. В середньому щороку на підприємстві виробництво зростало на 5 тис. дал., проте достовірність такого висновку через коливання та малий період низька. Значно більша достовірність висновку спостерігається за виробництвом вина «Шампанське України», виробництво якого в середньому щороку скорочувалось на 14 тис. дал.

7. Рівень прибутковості виробництва шампанського в 2017 р.. склав всього 3 %, що говорить про необхідність підвищення цін або зниження витрат. Хоча шампанське ПрАТ «Одеський завод шампанських вин» є конкурентним на ринку за якістю, в 2017 році спостерігається низька конкурентоспроможність за собівартістю.

8. Традиційно найбільшим попитом як в українських, так і в іноземних споживачів користується біле напівсолодке шампанське. За 2017 рік загальна кількість експорту виноробної продукції ПрАТ «Одеський завод шампанських вин» склала 372,3 тис. пляшок. В 2017 році найбільші обсяги експорту припали на Казахстан (32 %).

9. В процесі організації логістичної діяльності в ПрАТ «Одеський завод шампанських вин» формується структура логістичного управління; виконується розподіл логістичних функцій та операцій між різними підрозділами та службами підприємства; визначається послідовність та способи виконання логістичних операцій, розподіл логістичних яких розглянутий у роботі.

10. Використання SWOT-аналізу для отримання інформації про сильні та слабкі сторони логістики заводу, її можливості і загрози сприятиме удосконаленню логістичних рішень. Платформу ієрархічної структури логістики ПрАТ «Одеський завод шампанських вин» мають становити логістичні функції й операції, набір яких є досить великим і індивідуальним (стосовно розміщення

пріоритетів). Такому управлінню відповідає програмно-орієнтована організаційна служба логістики.

11. З трьох методів побудови обліку наявності виробничих запасів матеріалів – сортового, партійного та сальдового (оперативно-бухгалтерського) в ПрАТ «Одеський завод шампанських вин» останній, тобто оперативно-бухгалтерський. Проте для ПрАТ «Одеський завод шампанських вин», де проходить інтенсивна торгівля, як роздрібна, так і оптова, інколи існують труднощі для менеджера з логістики щодо можливості швидко дізнатися кількість залишків по потрібного товару. Тому широко постає проблема необхідності впровадження партійного обліку запасів на підприємстві.

12. Дуже важливим є партійний облік по партіях для вин, у яких закінчується термін придатності. Саме в таких випадках дана методика партійного обліку дозволяє відстежувати товар, термін придатності якого закінчується, і вживати відповідних заходів, щоб уникнути фінансових втрат. Проте, застосування системи партійного обліку лише на складі не дасть належного ефекту, якщо буде вирішуватись частково, тому ПрАТ «Одеський завод шампанських вин» рекомендується застосовувати корпоративні інтегровані інформаційні системи ERP-класу. Доцільність впровадження системної програми «BAS ERP» у ПрАТ «Одеський завод шампанських вин», оскільки це призведе до зменшення витрат часу на прийняття управлінських рішень, а також до зменшення витрат коштів за рахунок списання простроченого шампанського. Крім того, всі логістичні рішення будуть більш чіткими, системними та обґрунтованими, що сприятиме підвищенню ефективності логістичної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Freight and supply chains. The department of infrastructure and regional development [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://infrastructure.gov.au/transport/freight>. 16. Zarządzanie łańcuchami dostaw / [S. Kot, M. Starostka-Patyk, D. Krzywda]. – Częstochowa : Politechniki Częstochowskiej, 2009. – 145 s.
2. Logistic infrastructure and its effects on economic development / [J. Vilko, B. Karandassov, E. Myller] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.davidpublishing.com/davidpublishing/Upfile/11/27/2011/2011112779611441.pdf>.
3. Supply chain logistics management / [D. Bowersox, D.J. Closs, M.B. Cooper]. – McGraw-Hill/Irwin, 2007. – 410 p.
4. Агеева І. М. Проблеми та шляхи впровадження стратегічного маркетингу на підприємствах харчової промисловості/ І. М. Агеева // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Логістика. – 2008. – № 633. – С. 3-12.
5. Алексеева Т. І. Удосконалення організації зовнішньоекономічної діяльності на принципах маркетингу / Т. І. Алексеева, Є. О. Баранова, О. П. Саєнко // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. - 2016. - Т. 21, Вип. 4. - С. 12-15.
6. Альбеков А. У. Коммерческая логистика / А. У. Альбеков, О. А. Митько. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 416 с. (Серия «Учебники, учебные пособия»).
7. Блейхер О. Логистика. Учебное пособие / О. Блейхер. – Томск : ТПУ, 2009. – 102 с.
8. Валькова Н. В. Логістичні системи: визначення, класифікація та роль на різних рівнях управління / Н. В. Валькова // Молодий вчений. - 2015. - № 2(1). - С. 146-150. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2\(1\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2(1)_36).
9. Васильченко О.О. Удосконалення логістичної діяльності підприємства. / О.О. Васильченко, А.М. Мельников // Економіка підприємства : Перша

всеукраїнська наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, 18-19 грудня, 2013: матеріали. – 2014. – С. 12 – 15.

10.Гайдаенко А. Логістика : [учебник] / А. Гайдаенко, О. Гайдаенко. – М. : ЗАО «КноРус», 2008. – 272 с.

11.Головкова Л. С. Логістичний менеджмент у системі управління корпорацією / Л. С. Головкова, А. Є. Головкова // Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. Проблеми економіки транспорту. - 2013. - Вип. 6. - С. 25-30. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpdnuzt_pet_2013_6_4.

12.Економіка логістичних систем : [монографія] / [М. Василевський, І. Білик, О. Дейнега, М. Довба, О. Костюк, Є. Крикавський та ін.]. – Львів : НУ «Львівська політехніка», 2008. – 596 с.

13.Заборська Н. К. Основи логістики: навчальний посібник / Н. К. Заборська, Л. Е. Жуковська – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 215 с.

14.Забуранна Л. В. Логістична концепція формування системи управління підприємством / Л. В. Забуранна, О. М. Глущенко // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2011. – № 4(12). – С. 182-191.

15. Зверяков М. І. Перспективи формування нової якості зростання // Фінанси України. – 2007. – № 9. – С. 59–74.

16.Зверяков М.И. Теоретические проблемы формирования национальной экономической системы: монография / М.И. Зверяков. – Одесса: Астропринт, 2012. – 352 с.

17.Зяйлик М. Парадигма і наукова база логістичного управління [Електронний ресурс] / М. Зяйлик, О. Вівчар // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2011. – Вип. 1(4). – Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11zmfblm.pdf>

18.Кальченко А.Г. Логістика / Кальченко А.Г. – К.: КНЕУ, 2000. – 148 с.

17.Карп І. М. Застосування логістичного підходу в управлінні промисловим підприємством / І. М. Карп // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 4(46). – С. 27-34.

18.Ковальська Л.Л. Логістичний менеджмент [Текст]: конспект лекцій для студентів спеціальності “Міжнародні економічні відносини” усіх форм навчання /

уклад. Ковальська Л.Л. – Луцьк: РРВВ Луцького НТУ, 2016. – 176 с.

19.Козлов В.К., Яковлева Н.В. Логистика производства. Часть I. Логистика производства в системе логистического менеджмента предприятия: учебное пособие/ В.К. Козлов, Н.В. Яковлева. – СПб.: ВШТЭ, 2017. – 71 с.

20.Коніщева Н.Й. Ефективність логістичної діяльності вугільного підприємства: показники та оцінка / Н.Й. Коніщева, Н.В. Трушкіна // Экономика и право. – 2008. – № 3. – С. 149–156.

21.Коніщева Н.Й. Управління логістичною діяльністю промислових підприємств / Н.Й. Коніщева, Н.В. Трушкіна // Экономика промышленности. – 2005. – № 1. – С. 114–123.

22.Коніщева Н.Й. Управління логістичною діяльністю промислових підприємств / Н.Й. Коніщева Н.В. Трушкіна // Экономика промышленности. – 2005. – № 1. – С. 114-123.

23.Корпоративная логистика: 300 ответов на вопросы профессионалов / [под общ. и научн. ред. Сергеева В. И.]. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 976 с.

24.Костоглодов Д. Д. Маркетинг и логистика фирмы / Д. Д. Костоглодов, И. И. Саввиди, В. Н. Стаханов. – М.: ПРИОР, 2000. – 128 с.

25.Крикавський Є. В. Логістичні системи: навч. посібник / Крикавський Є. В., Чернописька Н. В. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2009. – 264 с.

26.Крикавський Є. Логістика для економістів : [підручник] / Є. Крикавський. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014, – 476 с.

27.Крикавський Є. Логістичні системи : [навч. посібник] / Є. Крикавський, Н. Чернописька. – Львів : Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2009. – 107 с.

28. Кублікова Т. Б. Управління інноваціями: теорія та практика: навчальний посібник / Т. Б. Кублікова. – Одеса: Астропринт, 2014. – 236 с.

29.Левкин Г. Г. Логистика : теория и практика / Г. Г. Левкин. – Ростов н/Д : Феникс, 2009. – 221 с.

30.Леншин И. Основы логистики : [учеб. пособие для инж.-экон. вузов] / И. Леншин. – М. : Машиностроение, 2002. – 464 с.

31.Логистика / Под ред. Б.А. Аникина: 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 352 с.

32.Логистика : [учеб. пособие] / [В. Маргунова и др.] ; под общ. ред. В.

Маргуновой. – Минск : Высш. шк., 2011. – 508 с.

33.Логистика: информационные системы и технологии: [учебное пособие] / [В. Сергеев, М. Григорьев, С. Уваров]. – М. : Альфа-Пресс, 2008. – 608 с.

34.Логистика и управление цепями поставок : учебник для академического бакалавриата / под ред. В. В. Щербакова. — М. : Издательство Юрайт, 2015. — 582 с.

35.Луценко І. Логістика та її роль в умовах реформування економіки України / І. Луценко // Економіст. – 2000. – № 12. – С. 62-63.

36.Майстренко О. А. Логістичні аспекти побудови ефективної схеми взаємин підприємства з постачальниками / О. А. Майстренко // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" . - 2017. - № 2(2). - С. 102-104. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_2\(2\)_23](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_2(2)_23).

37.Маселко Т. Є. Логістична концепція управління підприємством / Т. Є. Маселко // Науковий вісник. – 2005. – Вип. 15.1. – С. 247-249.

38.Миротин Л. Б. Логистика для предпринимателя: основные понятия, положения, процедуры: учеб. пособие / Л. Б. Миротин, И. Э. Ташбаев. – М.: Инфра-М, 2002. – 252 с.

39.Нагловский С. Н. Логистика проектирования и менеджмента производственно-коммерческих систем / С. Н. Нагловский. – Калуга: Манускрипт, 2002. – 336 с.

40.Овчаренко Г. Управління ланцюгами постачання підприємства на основі системи SCM / Г. Овчаренко, О. Рудківський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 3. – Т. 1. – С. 138–142.

41.Окландер М. А. Логістична система підприємства: монографія / М. А. Окландер. – Одеса: Астропринт, 2004. – 312 с.

42.Окландер М.А. Логістика / М.А.Окландер. – К.: ЦУЛ, 2008. – 346 с.

42.Русановська О.А. Інтерпретація результатів SWOT-аналізу у побудові системи стратегічного логістичного контролінгу підприємства / О.А. Русановська // Економіка. Фінанси. Право. – К.: Видавництво «Аналітик», 2014. – № 5/1'2014. – С. 31-37.

43.Смирнов И. Г. Проблемы и методы эффективного управления запасами в логистических системах / И. Г. Смирнов // Дистрибуция и логистика. – 2003. – №

4. – С. 6-22.

44.Сергеев В. Логистика в бизнесе : [учебник] / В. Сергеев. – М. : ИНФРА-М, 2001. – 608 с.

45.Степанов В.И. Логистика. Учебник для бакалавров/ В.И. Степанов. – М. : Проспект, 2016. – 566 с.

46.Сумець О.М. Логістичні системи і ланцюги поставок: навчальний посібник / О.М.Сумець, Т.Ю. Бабенкова. - К.: Хай-Тек-Прес, 2012. - 220 с.

47.Таньков К.М. Виробнича логістика: навч. посіб./ К.М.Таньков, О.М. Тридід, Т.О. Колодизєва. - Х. : ІНЖЕК, 2004. - 347 с.

48.Тюріна Н. М. Логістика: Навч. посіб. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 392 с.

49.Шишкін В. О. Впровадження логістичної стратегії як умова ефективного функціонування виробничого підприємства / В. О. Шишкін, А. І. Оверченко // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. - 2015. - Вип. 2(3). - С. 62-68. - Режим доступу:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpaeiv_2015_3_2_11

50.Шевців Л. Ю. Стратегічне логістичне управління діяльністю машинобудівних підприємств в умовах євроінтеграційних процесів Л. Ю. Шевців// Науковий вісник Дніпропетровського університету. – 2017. – № 9(12). – С. 119-136.

51.Шульга В. М. Механізм стратегічного управління витратами підприємства в конкурентному середовищі: автореф. дис.... на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / В. М. Шульга. – Київ, 2008. – 21 с.